

DİL VE TARİH COĞRAFYA FAKÜLTESİ FELSEFE BÖLÜMÜ DERS İÇERİKLERİ

I.Sınıf - I. Yarıyıl Dersleri

FEL115 - Felsefeye Giriş (Z)

Dersin Amacı: Felsefe disiplinini tanıtmak ve temel kavramlarına ilişkin bilgi kazandırmak.

Dersin İçeriği: Felsefenin temel kavramları;felsefe,bilgi,değer,varlık,vb. Felsefenin temel sorunları ve felsefi yaklaşımlar. Felsefe-varlık ilişkisi, bilgi kuramı, değer kuramı. Yaşam- felsefe ilişkisi, yaşamın anlamı sorunu.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Felsefe Kavramı: Felsefenin Dalları
Niçin Felsefe? Felsefi Sorunların Doğası
Felsefi Tutum/Felsefe Yapmak
Felsefi Düşünce/Bilimsel Düşünce
Bilgi Felsefesi (Epistemoloji): Bilgi Sorunu
Bilginin Kaynağı, Koşulları
Bilgi, İnanç ve Temellendirme
Doğru/Yanlış
Varlık Felsefesi (Ontoloji). Gerçek Olan Nedir?
Varoluş Üzerine Bulmacalar
Özgür İrade Sorunu
Varoluş ve Kimlik
Yaşamın Anlamı Sorunu
Değer Felsefesi (Axiology). Değer ve Kaynağı
Değerin Neliği
Ahlaksal Değerler/Estetik Değerler

FEL117 - İlkçağ Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: İlkçağ'daki felsefi sistemleri tanıtmak, çeşitli felsefi sorunlara işaret etmek ve felsefenin özünü teşkil eden eleştirel düşünme alışkanlığını kazandırmaktır.

Dersin İçeriği: Varlık-Bilgi-Değer alanlarında İlkçağ'da özellikle Platon ve Aristoteles tarafından kurulmuş sistemlerin tanıtılması ve incelenmesidir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Felsefenin Etimolojisi, Tanımı, Menşei
Felsefenin Diğer Bilgi Türlerinden Farkı
Felsefenin ve 7 Bilge
Doğa Filozofları (Thales, Anaximandros, Anaximenes
Herakleitos ve Paradokslar
Pythagoras ve Pythagorasçılar ile Ksenophanes
Elealılar (Parmenides-Zenon) ve Paradokslar
Yeni Doğa Filozofları (Empedokles-Anaxagoras)
Atomcular (Leukippos-Demokritos)
Sofistler ve Sokrates
Küçük Sokratesçiler (Kynikler-Kyreneliler)
Büyük Sokratesçiler (Platon- Aristoteles)
Stoalılar
Epikuroscular
Eklektikler
Yeni Platoncular

FEL119 - Klasik Mantık (Z)

Dersin Amacı: Söylem ile düşünce arasındaki bağı göstermek ve doğru bir söylemin oluşturulabilmesi için düşüncenin dile getirildiği tümcelerin biçimsel yapısının açığa çıkarılması.

Dersin İçeriği: Aristoteles'in Topikler, Kategoriler ve Birinci ve İkinci Analitiklerde geliştirdiği tasım mantığının tanıtılması.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Mantığın Konusu, Doğruluk ve Geçerlilik
Terimler ve Önermeler, Düşünce ve Dil
Önerme, Özne-Yüklem Önermeleri, Önerme Türleri

Çıkarım ve Çıkarım Türleri
Dolaylı ve Dolaysız Çıkarımlar
Tasım ve Tasım Biçimleri
Tasımla ilgili genel kurallar ve tasım biçimlerinin özel kuralları
Tasım Kalıpları
İndirgeme ve Çıkarım yapma ilkeleri
Tasımsal Çıkarımlar ve safasatlar
Dilsel ve dil dışı safasatlar

FEL 121 Mitoloji ve Felsefe (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı : Bu derste, öğrencinin felsefe öncesi mitolojya'dan felsefeye nasıl geçildiği ve felsefenin mitos'dan bağımsız bir disiplin olmayı nasıl başardığının anlatılması amaçlanır.

Dersin İçeriği: Mitoloji öyküleri ve bu öykülerden bazılarının örnek alan antik Yunan felsefe metinlerinin karşılaştırılması ve bir takım sonuçların çıkarılması ile uygulanır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Mitoloji nedir? Felsefe nedir
“Presokratikler”den Platon’a kadar mit ve felsefe”nin giriş kısmı
Bazı eski Yunan mitosları
Presokratiklerin fragmanları ve mitos
Bazı Platonik Metinler ve Mitos

FEL 123 Sofistler (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, kökenleri M.Ö. 500’lü yıllarda Sofist Düşünce’de açığa çıkmış ve bilginin belirleyici niteliği olan ‘doğruluk’un ölçütüne bağlı olarak savunulan (epistemolojik) görelilik kuramını incelemek ve nihilizmden temel farklarını belirginleştirebilmektir.

Dersin İçeriği: Protagoras ve Gorgias başta olmak üzere sofistlerin doğruluk ve bilgi üzerine görüşleri dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Sofos, sofist ve filozof kavramlarının irdelenmesi
Sofistik düşünceyi hazırlayan koşullar
Sofistliğin kökeni ve doğası
Sofistik düşüncenin temel sorunlarının belirlenmesi
Sofistik düşüncede yöntem: retorik
Sofistik düşüncenin temel özellikleri: Kuşku, Görecelik, Eleştirelilik, Deneycilik, Uyuşmacılık
Üç büyük sofist: Protogoras, Gorgias, Hippias
Diğer Sofistler: Hippias, Kritias, Prodikos
Sofistlerin Felsefe Tarihindeki Yeri

Bölüm Dışına Açılan Seçmeli Dersler

FEL125 Bilim Tarihine Giriş

Dersin Amacı: Bu derste Bilim Tarihi disiplini tanıtılır. Bilimsel bilginin gelişim süreci dönemler temelinde ele alınırken, bu sürecin felsefi, dini, iktisadi, siyasal ve sosyal etmenleri de göz önünde bulundurulur.

Dersin İçeriği: Bilim tarihi disiplininin tanıtımı, konusu ve geçmişten günümüze belli başlı Bilim Tarihi olgularının ele alınması.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Bilim tarihi nedir?
Bilim tarihinde Eskiçağ, Ortaçağ, Yeni ve Yakın Çağlarda nasıl gelişmeler olmuştur ve bu gelişmelerin düşünce tarihindeki yeri nedir?

FEL 127 Felsefeye Giriş

Dersin Amacı: Bu derste, felsefi düşünce etkinliğinin doğası, felsefenin temel kavramları ve temel felsefe sorunları varlık, bilgi ve değer temelinde ele alınmaktadır.

Dersin İçeriği: Bu derste, öğrenciden, felsefi düşünce etkinliği çerçevesinde ortaya konulan temel kavramlar ve temel felsefi sorunları öğrenmesi ve bu kavramlara ve sorunlara ilişkin yeterli bilgi edinmesi beklenmektedir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Felsefe nedir? Felsefe bir bilim midir?
Varlık felsefesi (Ontoloji): Varlık felsefesinin temel problemleri ve kavramları
Bilgi felsefesi (Epistemoloji): Bilgi felsefesinin temel problemleri ve kavramları; bilginin imkanı, kaynağı, kapsamı ve ölçütleri

Değer felsefesi (Aksiyoloji): Ahlak felsefesinin temel problemleri ve kavramları
Değer felsefesi (Aksiyoloji): Siyaset felsefesinin temel problemleri ve kavramları
Değer felsefesi (Aksiyoloji): Sanat felsefesinin temel problemleri ve kavramları
Değer felsefesi (Aksiyoloji): Din felsefesinin temel problemleri ve kavramları

I.Sınıf- II. Yarıyıl Dersleri

FEL120 - Bilgi Kuramı (Z)

Dersin Amacı: Bilgi kavramının felsefi olarak ele alınması ile felsefenin ana disiplinlerinden biri olan epistemolojinin ana problemlerinin irdelenmesi ve bu alana ilişkin felsefi bir kavrayışın kazandırılması amaçlanır.

Dersin İçeriği: Dersin amacına yönelik olarak, 'bilgi'nin tanımlanması, ayırıcı niteliklerinin belirlenmesi, farklı bilgi türlerinin olanaklılığı, bilginin kaynağı gibi konular hem kuramsal olarak hem de tarihsel olarak ele alınır. Bilginin ayırıcı niteliği olarak kabul edilen 'doğruluk' üzerine farklı kavrayışlar değerlendirilirken, 'doğruluğun uygunluk kuramı' (correspondence theory of truth) tartışmaya açılır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

'Bilgi'ye ilişkin temel tanımlamaların tartışmaya açılması.
'Bilgi Türleri' (gündelik bilgi, bilimsel bilgi, dinsel bilgi, teknik bilgi, felsefi bilgi) kavrayışının tartışmaya açılması ve 'Bilginin Birliği'nin olanaklılığının değerlendirilmesi.
Epistemolojinin temel sorunsallarının açılmanması ve temel kavramların (bilgi, bilen, bilinen, doğruluk, gerçeklik, doğrulama, gerekçelendirme, analitik, sentetik) irdelenmesi.
Doğru Bilginin olanağı / kaynağı/ ölçütü sorununun ve doğruluk kuramlarının tanıtılması.
Olanak Problemi: Dogmatikler / Kuşkucular Kaynak Problemi: Empirizm, Rasyonalizm, Sezgicilik (entüsyonizm)
Ölçüt Problemi: Uygunluk / Tutarlılık / Uzlaşım / Fayda
Epistemolojiden Bilgi Kuramına Bilimsel Bilgi ve Pozitivizm
Post-pozitivist bilgi kuramı: Post-modern epistemoloji olanaklı mıdır?

FEL122 - Modern Mantık (Z)

Dersin Amacı: Önerme ve önermeler arası ilişkilerin yoluyla ortaya çıkan çıkarımların denetlenebilmesi becerisinin öğrenciye kazandırılması

Dersin İçeriği: Önermelerin tutarlılığı, çıkarımların geçerliliğinin araştırılması ve felsefe ile mantık arasındaki ilişkinin açılmanması

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Mantık Nedir? Tanım ve Tarihsel Arkapları
Önerme, Çıkarım, Tümdengelimsel ve Tümevarımsal Çıkarımlar
Simgeleştirmeler
Önermeler Mantığı ve Mantıksal Değişmezler
Doğruluk Tabloları ve Tutarlılık ve Geçerlilik Denetlemeleri
Çözümleyici Çizelge ve Kuralları
Çözümleyici Çizelge ile Tutarlılık ve Geçerlilik Denetlemesi
Doğal Türetme Yöntemi ve Çıkarımların Geçerliliğinin Denetlenmesi
Niceleme Mantığı ve Simgeleştirme
Çözümleyici Çizelge ile Niceleme Mantığının Önermelerin ve Çıkarımlarının denetlenmesi

FEL124 - Eski Çağda Bilimsel Düşüncenin Doğuşu ve Gelişimi (Z)

Dersin Amacı: Batı düşüncesinin temelini yerleştiren ve tarihsel bir vaka olarak halen tartışılan, nedenleri tespit edilmeye çalışılan 'Yunan Mucizesi'nin bu ders kapsamında ele alınması planlanmaktadır. Amaç, bu döneme ait tarihsel bir kavrayış geliştirebilmek ve bu kavrayış alt yapısında düşünsel farklılaşmanın (mitolojik düşünceden bilimsel düşünceye geçiş / empirik kavrayıştan kuramsal kavrayışa geçiş vb) nedenlerine ilişkin tartışmalara aktif katılımın sağlanabilmesidir.

Dersin İçeriği: Antik Uygarlıkların bilimsel düşünceye katkılarının incelenmesi, Hellen Uygarlığı'ndaki kuramsal döneme geçişin koşullarının incelenmesi dersin ana içeriğini oluşturmaktadır. Buna ek olarak Hellen Uygarlığında Doğa Filozoflarının ve Aristoteles'in çalışmalarının ele alınmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Bilim Nedir?
Nerede Doğdu ve Gelişti?
Yunan Dönemi'ne Genel Bakış

Doğa Filozofları
Platon
Aristoteles
Hellenistik Dönem
Eukleides
Aristarkhos ve Hipparkhos
Arkhimedes
Roma Dönemi
Batlamyus
Galenos ve Tıp

FEL 126 Platon ve Aristoteles (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Platon'un ve Aristoteles'in felsefelerinde içerilen temel kavramları ve düşünceleri incelemek

Dersin İçeriği: -Platon'un ve Aristoteles'in felsefelerinde içerilen temel kavramları ve düşünceleri incelemek
-Platon'un Aristoteles üzerindeki etkisini incelemek

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Devlet Diyalogu: Toplumsal ya da bireysel anlamda adalet ya da doğruluğun özü (1. ve 4. Kitaplar)

Platon'un Siyaset Kuramı

Platon'da Etik

Platon ve Sanat

Platon'un Ontolojisi

Aristoteles'in Hayatı ve Felsefesi ,Temel Kavramları

Aristoteles'in Epistemolojisi, Siyaset Kuramı

Aristoteles'te Etik

FEL 128 Stoacılar (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Stoik düşüncenin kaynaklarının ve temel kavramlarının açıklanmasıdır.

Dersin İçeriği: Stoacı düşünce nedir? Stoacı düşünürler kimlerdir? Stoacı düşüncenin düşünce tarihindeki önemi nedir?

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Stoacılık nedir?

Stoacı düşünürler kimlerdir?

Stoacı düşüncenin temel ilkeleri nelerdir?

Stoacıların erdem anlayışı nedir?

Stoacı felsefenin düşünce tarihindeki önemi nedir?

FEL 132 Eleştirel Düşünme (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Eleştirel düşünme becerilerinin kazanılması ve her derse eşlik edecek şekilde mantık bilgisinin kullanılması.

Dersin İçeriği: Eleştirel Düşünme Nedir? Ne değildir? Önemi nedir? Neden eleştirel olarak düşünmeliyiz?

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Eleştirel Düşünme Nedir? Ne değildir?

Neden eleştirel olarak düşünmeliyiz?

Argüman nedir?

Akıl yürütme ve tartışma

Dil, anlam ve argüman

Standart argüman biçimi ve argüman işaretleri

Argümanların tespiti ve analizi

Dedüktif argümanların değerlendirilmesi

İndüktif argümanların değerlendirilmesi

Güçlü ve zayıf argümanlar. Argüman oluşturma teknikleri ve pratiği

Farklı türden metinlerde argümanları bulma ve yeniden oluşturma

Safsatalar (Kötü argümanlar), mantık hataları ve safsatalardan korunma yolları

Abduktif akıl yürütme

Metin incelemeleri

Bölüm Dışına Açılan Seçmeli Dersler

FEL 130 Bilimsel Yöntemin Doğuşu ve Gelişimi

Dersin Amacı ve İçeriği: Bilimsel Devrim ile birlikte, sonucu 'BİLGİ' adını almayı hak eden tek entelektüel uğraş 'BİLİM' olarak kendisini göstermiştir. Kendisinden önceki 'metafizik' uğraşları bilgi alanından kesin bir biçimde dışlayan bu etkinlik aynı zamanda içerisinde 'ilerleme' kavramını barındırabilen tek alan olarak da görülmektedir. Bilime bu 'üstünlüğü' / 'ayrıcalığı' kazandıran niteliğin ne olduğu ve bu niteliğin başka alanlara da kazandırılabilir olup olmadığı araştırıldığında ilk göze çarpan şey "BİLİMSEL YÖNTEM" olmuştur. Yöntembilim / metodoloji çalışmaları, bu bağlamda, bilimin ayırt edici niteliği olarak yöntemi üzerine yoğunlaşmış ve yöntemi anlama, olanaklı diğer alanlara aktarma uğraşı olmanın yanı sıra, bilimsel yöntemin tarihini de araştırarak 'BİLİMSEL DÜŞÜNCENİN TARİHİNİ' bilimsel yöntemin tarihi üzerinden kurmaya gayret etmektedirler. Bu derste amaçlanan, yöntem üzerinden bu tarihsel okumayı seçilen uğraklar üzerinden ele almak ve dersti alanların bu alandaki problem alanlarına ve bunlara ilişkin tartışmalara aktif katılımlarını sağlamaktır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Bilgi, Bilim ve Yöntem arasındaki ilişkilerin tartışmaya açılması.

"Yöntemli Bilme" anlayışının açığa çıkışı

Aristoteles'te Yöntem (Tümdengelim – Tümevarım ilişkisi)

Francis Bacon ve Yöntem (Novum Organum)

Newton: Hipotetik Dedüktif Yöntem

Pozitivist ve Neo-Pozitivist Yöntem Çözümlemeleri: Comte, Hempel, Carnap

Eleştirel Akılcılık ve Yöntem: Popper ve Yanlışlama / Tümevarım Sorununa Çözüm Önerisi

Devrimci Bilim Anlayışında Yöntem: Kuhn

Yöntemsiz Bilmek Mümkün mü?: Feyerabend ve 'Yönteme Hayır'

Bilim Tarihi ve Felsefesinin Yöntem Bağlamında Güncel Sorunları: Sosyal Bilimler ve İki Kültür

II.Sınıf - I. Yarıyıl Dersleri

FEL213 - Ortaçağ Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Ortaçağın ve Ortaçağ felsefesinin genel özelliklerini, dönemlerini, Felsefi Düşünce Biçimini, Skolastik zihniyeti, Ortaçağ Hristiyan filozoflarının ve din adamlarının felsefeye ve dine yaklaşımlarını incelemek ve karşılaştırmaktır.

Dersin İçeriği: Ortaçağ ve Ortaçağ felsefesinin genel Özelliklerinin, dönemlerini ve bu dönemlerde yer alan Origenes Augustinus, Boethius Eriugena, Anselmus, Abelardus, Bonaventura, Büyük Albert, Aquino'lu St. Thomas, Dun Scotus, Roger Bacon ve Ockhamlı William gibi ünlü filozof ve din adamlarının felsefeleri ile felsefe-din karşısındaki tutumlarının tanıtılması; karşılaştırılmasıdır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Ortaçağ ve Ortaçağ felsefesinin genel özellikleri / dönemleri / felsefi düşünce biçimi

Origenes

Augustinus

Boethius

Eriugena

Anselmus

Abelardus

Büyük Albert

Aquino'lu St. Thomas

Duns Scotus

Roger Bacon

Ockham'lı William

FEL215 - Ortaçağ Uygarlıklarında Bilim (Z)

Dersin Amacı: Ortaçağ uygarlıklarında bilimsel düşüncenin ve bilimsel ürünlerin karşılaştırmalı olarak irdelenmesi amaçlanır.

Dersin İçeriği: Ortaçağ İslam Dünyası'nda bilim ve felsefe; nasıl ilerledi ve nasıl geriledi; din-bilim-felsefe ilişkileri; Rönesans'a hangi mirası bıraktı.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Orta Çağ İslam Dünyası'nda Bilimin Kaynakları

İslam Biliminde Aristoteles ve Platon'un Etkisi

Doğu İslam Dünyası'ndaki Bilimsel Kurumlar

Harezmi ve Matematik

Fergani ve Astronomi

Fârâbî ve Fizik
İbn Sînâ
İbn Rüşd
Türk bilim insanları
Nasirüddin el-Tusi
Cezerî
Beyruni
İbn Haldun

FEL 205 Varlık Felsefesi (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Felsefe yapmanın tümüyle varlığı sorgulamak olduğu gerçeğinin öğrencilere hissettirilmesi ve etkin katılımının sağlanmasıdır.

Dersin İçeriği: Aristoteles'in temel metinlerinde "varlık"ın anlamını düşündürmektir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Varlık Nedir?
Aristoteles ve Metafiziğin Doğası
Kategoriler ve (Var)Olanlar
Töz ve Nitelikleri
(Var) Olan olması bakımından varlık
Değişim, Töz, Hupokeimenon
Öz, Tanım, Madde ve Form
Form evrensel mi yoksa tekil mi bir varoluştur?
Biçimsel Neden
Doğa
Olanaklılık ve Gerçeklik
Teoloji ve Metafiziğin Birliği/Bütünlüğü

FEL 217 Deneycilik ve Uşculuk (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Deneyci ve uşcu felsefelerin genel çerçevesi ve sorunların tanıtılması

Dersin İçeriği: Deneyci yaklaşım, akılcı yaklaşım, kuşkuculuk ve eleştirileri

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Deneycilik ve Uşculuğun Temel İddiaları ve Sınırları
Gerekçeleştirme Prosedüründe Deney ve Aklın Rolü
Gerekçeleştirilmiş Doğru İnanç Bilgi midir?
Deneycilik ve Uşculuk Karşısında Kuşkuculuğun Tanıtımı
Kuşkuculuğa Karşı Verilmiş Yanıtlar Olarak Deneycilik ve Uşculuk
Uşculuğun Karakteristiğinin Belirlenmesi
Aklın Belirlediği Kurallar ve Kartezyen Düşünce
Bir Akılcılık Biçimi olarak Kartezyen Düşüncenin Sistematiği
Akılcılık ve Eleştirisi
Deneyciliğin Karakteristiğinin Belirlenmesi
Bilginin Deneysel Olarak Hesabının Verilmesi
Akılcı ve Deneyci Kutupların Yaklaşımlarının Yorumlanması
Kant ve bilgi sorunsalı
Bilgiye ilişkin çağdaş yaklaşımlar

FEL219 Yeni Platonculuk (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Aristoteles sonrası felsefenin en önemli akımı Yeni-Platonculuk'un incelenmesi

Dersin İçeriği: Yeni-Platoncu düşünürlerin en temel görüşlerinin değerlendirilmesi ve Yeni-Platoncu okul içindeki gelişmelerin incelenmesi

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Yeni-Platonculuğa Genel Giriş
Plotinus ve Yeni-Platonculuğun Kaynakları
Plotinus'un Hayatı, Kişiliği ve Yapıtları
Plotinusçuluk ya da Yeni-Platonculuk
Plotinus'un Temel Sorunu
Plotinus'un Metafiziğinin Temel Kavramları: Taşma, Temaşa, vs.
Plotinus'un Üç Hipostaz Teorisi
Fizik Dünya
Tinsel Dünya

Plotinus'un Sanat Felsefesi
Plotinus'un Etik Anlayışı
Plotinus'tan sonra Yeni-Platonculuk
Proklus

Bölüm Dışına Açılan Seçmeli Dersler

FEL209 Bilim ve Teknoloji Tarihi

Dersin Amacı: Bu dersin konusu icat-yenilik mekanizma ve süreçleridir. Teknolojiye bağlı olarak bilim ve araştırmanın temel kavramları tanıtılır. İcadın veya teknoloji üretiminin tarihsel aşamaları incelenir.

Dersin İçeriği: Teknolojinin bilim tarihindeki yeri nedir? Bilim ve Teknoloji arasında nasıl bir ilişki bulunur? Bu ilişkiye örnek olabilecek belli başlı tarihsel vakalar nelerdir?

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Teknoloji nedir?

Bilim ve teknoloji arasında nasıl bir ilişki vardır?

Bilim Tarihinde teknolojinin ve icatların nasıl bir yeri bulunur?

Tarihsel bakımından önemli belli başlı teknolojik gelişmeler nelerdir?

Fizik, tıp vb. alanlardaki bilimsel gelişmeler teknolojiyi, teknolojik gelişmeler bilimi nasıl etkilemiştir?

Tarihe bakılarak bilimin teknolojiyi belirlediği ya da teknolojinin bilimi belirlediği söylenebilir mi?

II.Sınıf - II.Yarıyıl Dersleri

FEL214 - İslam Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: İslam felsefesi ile İslami felsefe arasındaki farka dikkat çekmek; el-Kındi, Farabi, İbn Bace, İbn Tufeyl, İbn Sina ve İbn Rüşd gibi belli başlı İslam filozoflarının görüşlerini tanıtmaktır.

Dersin İçeriği: Felsefe/Falsafa, İslam Felsefesi/İslami Felsefe (Kelam) Mütakellim / Filozof / Din adamı kavramlarının anlamlandırılması ve karşılaştırılması; el-Kındi, el-Farabi, İbn Sina, İbn Baccce, İbn Tufeyl, İbn Rüşd gibi ünlü İslam filozoflarının felsefeye ve dine bakışı ile bir kelimacının (Gazali'nin) felsefeye ve dine bakışının karşılaştırılmasıdır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Felsefe / Falsafa, İslam Felsefesi / İslami Felsefe (Kelam), Mütakellim / Filozof / Din adamı kavramlarının karşılaştırılması

el-Kındi

Fârâbî

er-Razi

İbn Sina

İbn Bace

İbn Tufeyl

İbn Rüşd

Felsefeye ve İslam filozoflarına yönelik eleştiriler

İmam Gazali

FEL216 - Estetik ve Sanat Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Estetik ve sanat sorunlarına felsefî yaklaşım. Temel sanat ve estetik terimlerinin çözümlenmesi, sanatın ve estetiğin yaşamla ilişkisi.

Dersin İçeriği: Estetik, sanat, felsefe ilişkisi. Klasik sanat anlayışı. Platon, Aristoteles ve temel yapıtları. Taklit ve temsil sorunu, Sanat ve Dışavurum. Güzel-çirkin kavramları, sanatsal yaratım sorunu

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Sanat Sanat Yapıtı Sanatçı

Estetik Olan Sanatsal Olan

Sanat Yapıtlarında Ontolojik Boyut

Estetik Özne, Nesne, Tutum

Klasik Sanat

Zanaat Olarak Sanat

Platon, Mimesis Temsil Eros

Aristotle Mimesis Katharsis
Taklit Ve Temsil
Sanat Ve Dışavurum
Dışavurum Kuramları
Güzel, Çirkin Kavramları
Sanatsal Yaratım
Yaratıcılık Sorunu

FEL 220 Zihin Felsefesi (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Felsefe tarihindeki kavramların aracılığı ile zihin beden ayrımı problemini açıklamaktır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Zihin Felsefesi nedir?

Dualizm

Davranışçılık

Özdeşlik Kuramı

Fonksiyonalizm

Bilinç, Genel

Bilinç, Modal Savlar

Bilinç, Açıklayıcı Aralık

Bilinç, Yüksek Düzey Düşünce ve Tasarımcılık/Temsilcilik

Makine olarak Zihin, Zihnin Hesaplamacı Kuramı ve Bağlantıcılık

FEL222 Felsefi Metinler (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Platon tarafından ele alınan temel problemlerin öğrenciler tarafından kavranması ve onun bu problemlere yaklaşımına ilişkin yeterli bilgi edinmesi ve düşüncelerini eleştirel olarak değerlendirip felsefe tarihi içinde konumlandırması amaçlanır.

Dersin İçeriği: Platon'un doğruluk, ödev ve erdem üzerine yapmış olduğu tartışma ve çözümlenmeler, onun gençlik ve geçiş dönemine ait metinleri çerçevesinde incelenecektir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Sokrates'in Savunması

Kriton (ödev üstüne)

Protagoras (sofistler üzerine)

Gorgias (söylev sanatı üzerine)

Menon (erdem üstüne)

III.Sınıf - I. Yarıyıl Dersleri

FEL301 - 17.Ve 18.Yüzyıl Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: 17. ve 18. yüzyıllardaki filozofların temel görüşlerini öğretmek

Dersin İçeriği: 17. ve 18. yüzyılların önemli filozofları ve felsefi akımları: Descartes, Bacon, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume, Rasyonalizm, Empirisizm, Aydınlanma, Kant

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

17. Yüzyıl Felsefesinin Genel Özellikleri

18. Yüzyıl Felsefesinin Genel Özellikleri

Töz ve Bilgi Sorunu

Rasyonalizm

Descartes

Descartes: Meditasyonlar

Descartes: Felsefenin İlkeleri

Spinoza

Leibniz

Empirisizm

Locke

Hume

Berkeley

Aydınlanma

Immanuel Kant

FEL303 - Rönesans ve Aydınlanma Döneminde Bilimsel Düşünce (Z)

Dersin Amacı: Modern bilimin ortaya çıkışını mümkün kılan koşulların açıklanması.

Dersin İçeriği: 16., 17. ve 18. yüzyıllarda Avrupa'daki bilimsel gelişmeler.

FEL305 - Ahlak Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Bu dersin amacı ana ahlak kuramları-Erdem Etiği (Aristoteles), Görev Ahlakı (Kant), Yararcılık (Mill)- üzerinde yoğunlaşarak öğrenciyi ahlak felsefesinin kavram ve sorunlarını tanıtmaktır.

Dersin İçeriği: Bu derste öğrenciden beklenen ahlaka ilişkin uslamlama, çıkarım ve sorunları anlaması, kuramsal bilgi ve tartışmalar yoluyla yaşama ve ahlaki sorunlara ilişkin görüşlerine düşünsel bir derinlik kazandırmasıdır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Ahlakın tanımı, alanları, ahlaki davranışın kökeni, ahlakın heryerdeliği, ahlaki bakışın temel öğeleri.

Ahlaki sorumluluğa ilişkin kuramların minimal öğeleri: Görecelilik, öznellik, ahlaki gerçekçilik, ahlaki ussalcılık, nesnelcilik.

Bencilik: Araçsal ve kökensel değerler, bencilik, öznelcilik, bencillik, psikolojik bencilik, ussal bencilik, Nietzsche ve güç istenci, istekler ve çıkarlar.

Hazcılık: Kyrene Okulu, Epikürcüler, J.S. Mill ve üstün-düşük hazlar, sadistik hazlar, Aristoteles ve haz.

Doğalcılık ve Erdem Kuramı: Ussal hayvan olarak insan, insan için sonul iyi, ahlak ve sosyobiyoji, erdem kuramı, doğal iyi ve özgürlük.

Varoluşçuluk: Kierkegaard ve varoluşçuluğun kökeni, Sartre ve köktenci özgürlük, endişe ve kötü niyet, değer yaratmak, kökten özgürlük.

Kantçılık: Erdem ve mutluluk, Kant ve iyi istenç, David Hume ve kılıgısal us.

Kantçılık: Koşullu ve koşulsuz buyruk, salt kılıgısal us, ahlaki özgürlük, ahlak yasasının evrenselleştirilmesi

Yararcılık: yarar ve mutluluk ilkesi, Bentham, Mill.

Sözleşmecilik: Sözleşmenin gücü, Locke ve örtük uzlaşım, Rawls ve koşullu uzlaşım.

özleşmecilik: Hobbes, politika, ahlak ve din.

Ahlak ve Din: Tanrının gücü ve kötülük problemi, dinsel bilgi sorunu, Euthyphro ikilemi

FEL 307 Rousseau ve Kant (Bölüm İçi Seçmeli)

DERSİN İÇERİĞİ GÜNCELLENECEKTİR.

FEL309 Çevre ve Teknoloji Felsefesi (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Belli başlı çevre kuramları çerçevesinde felsefi yaklaşımların tartışılması ve insan - çevre ilişkisinin irdelenmesi amaçlanır.

Dersin İçeriği: Çevre ve teknoloji felsefesinin temel yaklaşımlarının irdelenmesi dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

İnsanmerkezcilikten Çevremerkezciliğe Kayış

Kültürel Gelenekler ve Çevre

Çevre Etiği

Derin Ekoloji

Ekofeminizm

Politik Ekoloji

III.Sınıf - II. Yarıyıl Dersleri

FEL302 - Yeni ve Yakın Çağlarda Bilimsel Kuramlar (Z)

Dersin Amacı: Bilimsel Kuramların temel özelliklerine ilişkin bilgi verilmesi ve ilgili dönemde açığa çıkan kuramların karakteristik özellikleri ile tanıtılması amaçlanır

Dersin İçeriği: Bilimsel kuram kavramı üzerinde durulduktan sonra, belli başlı bilimsel kuramlar incelenmekte ve mukayese edilmektedir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

On Dokuzuncu Yüzyılın Genel Özellikleri

On dokuzuncu yüzyılda astronomi alanında yaşanan gelişmeler (Gözlemsel Astronomi, Dinamik Astronomi, Astrofizik, Eukleides dışı geometriler,Hücre Kuramı, Kendiliğinden Türeme)

Evrin Kuramı

On dokuzuncu yüzyılda kimya alanında yaşanan gelişmeler (Isı, Elektrik, Işık)

FEL304 - 19. Yy. Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Bu dersin amacı 19. yüzyılın kültürel yapısını ele almak ve bu dönemde ortaya çıkan felsefi düşünceleri incelemektir

Dersin İçeriği: 19. yüzyılın önemli filozofları: Fichte, Schelling, Hegel, Feuerbach, Marx, Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

19. Yüzyıl Felsefesinin Genel Özellikleri

Kant Sonrası İdealizm

Schopenhauer

Feuerbach ve Marx

Kierkegaard

Nietzsche

FEL306 - Bilim Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Bilimin neliği, bilimsel metodun epistemolojik temelleri ve bilimsel kuramların doğruluğu ve kesinliği hakkındaki tartışmalar ele alınır.

Dersin İçeriği: 20. yüzyılda ortaya çıkmış olan bilim felsefecilerinden Thomas Kuhn, Feuerabend, Pierre Duhem gibi filozofların eserlerinin incelenmesi

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Bilim felsefesinin konusu nedir?

Bilim felsefesinde ele alınan temel problemler nelerdir?

Bilim nedir?

Bilimsel metot nedir?

Bilimin tarihsel ilerleyişi nasıl olur?

FEL 308 Hegel ve Marx (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Alman felsefesinin iki önemli ismi olan Hegel ve Marx'ın felsefeleri ve bu iki felsefenin birbiriyle ilişkisi ele alınır.

Dersin İçeriği: Hegel'in ve Marx'ın felsefelerinin temel unsurları nelerdir? Hegel felsefesi Marx'ın felsefesini nasıl etkilemiştir?

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Hegelci okulda sağ ve sol Hegelcilik

Sol Hegelciliğin temel özellikleri

Sol Hegelci olarak Marx

Marx'ın Hegel eleştirisi

Marx'ın Hegel'le olumlu ve olumsuz ilişkisi

FEL 314 Fenomenoloji (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Husserl'in fenomenolojik yöntemini, yöntemim önemini ve izleyen düşünürlerin bu yöntemi nasıl dönüştürdüğünü açıklamaktır.

Dersin İçeriği: Fenomenoloji ve 20.yy Avrupa Felsefesi Husserl'de mantık, epistemoloji ve yönelimsellik Husserl ve aşkınsal felsefe: epoke, indirgeme ve aşkınsal idealizm Husserl'in geç dönemi çalışmaları: zaman ve beden Öznelarasallık ve yaşam dünyası Heidegger'de fenomenolojinin dönüşümü Varlık sorunu "Varlık ve Zaman": Fenomenoloji ile hermeneutiğin birleşmesi Gadamer: Felsefi hermeneutik Hannah Arendt'de kamusal alanın fenomenolojisi Levinas'da başkılığın fenomenolojisi Sartre'da imgelemin fenomenolojisi Ponty: Algının fenomenolojisi Derrida: Fenomenolojiden yapı sökümü

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

-Fenomenoloji nedir? Özet bilgilendirme ve Ders kapsamı dahilindeki filozoflara kısa bir bakış.

-Husserl'in Fenomenolojisi

-Heidegger'in Fenomenolojisi

-Sartre'in Fenomenolojisi

-Merleau-Ponty'nin Fenomenolojisi

Bölüm Dışına Açılan Seçmeli Dersler

FEL 312 Bilimsel Düşüncenin Tarihi

Dersin Amacı ve İçeriği: "Aydınlanma" ve "Bilimsel Devrim" yüzyılı yeni bilim dallarının ortaya çıktığı, felsefede ve bilimde büyük değişimlerin görüldüğü bir dönemdir. Buna bağlı olarak, yeni ortaya çıkan bilimler tarihsel süreçte tanımlanmış bilim dallarına uymayan disiplinler olarak kendilerini göstermişlerdir. Örneğin,

sosyoloji, tarih, psikoloji gibi yeni sosyal bilim disiplinleri, geleneksel bilim tanımıyla ortaya çıkan yeni bilim tanımı arasındaki gerilimde belirli bir ‘tanımlamayla’ bağdaşmadıkları gibi, “katı bilim” (hard science) olarak adlandırılan doğa bilimlerinin tarihlerinden üretilen verilerle öne sürülen tanımlar da tam uygunluk göstermemektedir. Bu bağlamda, söz konusu disiplinlerin bilim olup olmadığı ve hem bu disiplinleri kapsayacak hem de ‘gerçek bilim etkinliği’ne uygun düşecek bir tanımlamanın nasıl yapılacağı tartışma konusu olmuştur. Böylelikle bu yüzyıldan itibaren kendisini dayatan birinci problem bilimin yeniden tanımlanma ihtiyacıdır. “Neden ilerleme sadece bilime aittir?” sorusundan doğan ikinci problem, ilkiyle paralel bir ikinci araştırma alanı açmıştır. Birinci grup, “bu problemlerin doğru çözümü, tarihsel süreçte ortaya konulmuş olan seçkin bilim ürünlerini incelemekten geçer” savını savunurken (BİLİM TARİHİ), ikinci grup, “bu soruları doğru biçimde yanıtlamanın yolu, bilimin kullandığı kavramlar, kullandığı yöntem ve ürettiği bilginin niteliğinin irdelenmesinden geçer” savını savunmuştur (BİLİM FELSEFESİ). Bilimsel Düşüncenin Tarihi bu iki yaklaşımın ortak alanında yer almaktadır. Bu dersin amacı, ürünü “BİLİMSEL BİLGİ” olan düşünme biçimine ilişkin yaklaşımları inceleyerek, dersi alanların bu alandaki tartışmalara katılımlarının sağlanabilmesidir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Bilim Felsefesi ve Bilim Tarihi disiplinlerinin tarihsel olarak açığa çıkışının ve temel problem alanlarının irdelenmesi. Bu disiplinlerin ‘Bilimsel Düşünce’yi ele alış biçimlerinin karşılaştırılması.

Analitik Gelenek / Bilim Felsefesinin pozitivist ve neo-pozitivist kanadının bilim anlayışlarının ve ‘Bilimsel Düşünce’ tanımlarının irdelenmesi: Auguste Comte

Pozitivizm ve neo-pozitivizm bağlamında bilimsel bilginin epistemolojik ve ontolojik temellerinin tartışılması ve Pozitivizm / Neo-pozitivizm farkının ele alınması.

Neo-pozitivizmin temel problemleri ve Post-pozitivizme dönüşümünün tarihsel olarak irdelenmesi. Bu dönüşümle birlikte ‘Bilimsel Düşünce’ kavrayışının farklılaşp farklılaşmadığının tartışılması.

Yanlışlamacı Bilim Anlayışı ve Karl Popperü

Thomas Kuhn ve Paradigmatik Bilim Anlayışı

Feyerabend: Bilimsel Düşünceye bir meydan okuma.

IV.Sınıf - I. Yarıyıl Dersleri

FEL401 - Tarih Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Öğrencilere Tarih Felsefesi adı altında tartışılan felsefi sorunların çerçevesini çizmek ve bu alanın temel kavramlarına değinerek, bugünkü tarihsel bilgimizin dayanaklarının neler olduğunu göstermek.

Dersin İçeriği: Bu derste, felsefenin bir sorunu olarak, tarihin ne olduğu, konusunun, yönteminin ve insan bilimleri için anlamının ve değerinin üzerinde durulmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Tarih Nedir? Tarih Felsefesi Nedir?

Kurgusal Tarih Tasarımları: Döngüsellik

İlerleme Olarak Tarih

Tarih Bilimleri – Doğa Bilimleri

Geleneksel Metafizik’in Çöküşü

Hermeneutik Gelenek

Alman İdealizmi

Dilthey ve Tarihsel Anlama

Collingwood’un Soru ve Yanıt Mantığı

Gadamer ve Gelenek

Eylemin İfadesi Olarak Tarih

Yapısökümü

FEL403 - Çağdaş Felsefe I (Z)

Dersin Amacı: Bu derste öğrenciden beklenen 20. yüzyıl Kıta Avrupası Felsefesine ilişkin temel bilgi edinmeleri ve kazanımlarını günümüz dünyasının sorunlarını kavramlaştırma becerisine dönüştürmeleridir.

Dersin İçeriği: Çağdaş Felsefe I ve II dersleri, anlamının bilgi yerine bir varlık biçimi olarak belirlendiği yeni düşünce deneyimi üzerinde odaklanmaktadır. Bu köklü dönüşümü anlama için 20. yüzyılın başat düşünce akımları (Görüngübilim, Varoluşçuluk, Yorumlama) ve bu akımların önde gelen temsilcilerinin (Husserl, Heidegger, Sartre, Merleau-Ponty, Gadamer, Ricoeur, Levinas ve Derrida) düşünceleri incelenecektir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Husserl ve Görüngübilim Düşüncesi: Husserl’in geleneksel felsefe eleştirisi

Yönelimsel Çözümleme: Anlam, yönelimsel edim, doğru kavramı ve kategorik sezgi

Görüngübilimsel Yöntem: Özsel indirgeme, görüngübilimsel indirgeme

Aşkınsal Görüngübilim: Aşkınsal indirgeme, noema, noesis

Ego Kuramı, Tekbencilik, Öznelerarasılık, Yaşam Dünyası

Heidegger ve Varlığın Anlamı Sorunu
Varlık ve Zaman'ın Kavramsal İzleği
Doğru, Sanat ve Dil
İnsancılık, Bilim ve Teknoloji
Sartre I: Özgürlüğün Görüngübilimi
Sartre II: İmgelem ve Algı
Sartre III: Hiçlik ve Varlık Diyalektiği

FEL405 - Devlet ve Toplum Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Siyaset felsefesinin temel kavramları çerçevesinde devlet ve siyaset kuramlarının çözümlemelerinin yapılması amaçlanır.

Dersin İçeriği: Devletin ortaya çıkışı ve felsefe tarihinde içinde farklı devlet anlayışlarının ve görüşlerinin incelenmesi

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Platon I: Adalet ve Eşitlik, Devlet Diyalogu
Aristoteles: Devlet Biçimleri, Yaşama Bilgeligi
Hobbes I: Leviatan, Doğa Durumu, Doğal Haklar ve Özgürlük.
Hobbes II: Devlet Üzerine
Locke: Doğa Durumu, Toplumsal Yaşam, Özgürlük
Rousseau: İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı ve Kökeni
Kant: Yasalar ve Özgürlük
Hegel: Töresel Dünya ve Devlet
Hegel: Birey, toplum, devlet ilişkileri
Nietzsche: Birey - toplum ilişkileri ve ahlak

FEL 407 Varoluşçuluk (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, öğrenciye 20yy felsefe akımlarından biri olan varoluşçuluk akımını, alanın önde gelen düşünürleri olan Heidegger, Kierkegaard ve Sartre üzerinden tanıtmaktır.

Dersin İçeriği: Dersin içeriği Heidegger, Kierkegaard ve Sartre metinlerinin okunmasından oluşmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Varoluş akımının genel bir tarihçesi ve varoluş kavramına genel bir giriş.
Kierkegaard
Heidegger
Sartre
Varoluşçu felsefelerin bir karşılaştırması ve genel karakteristikler.

FEL 409 İletişim Felsefesi (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: İlk çağ felsefesinde geliştirilen özne merkezli iletişim kuramlarının modern dönemlere kadar olan tarihsel gelişiminin gösterilmesi ve bu kuramlara karşı yirminci yüzyıl düşüncesinde beliren iletişim modellerinin tanıtılması amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriği: İletişim kuramları bağlamında felsefe ve iletişim arasındaki ilişkiler tanıtılmakta ve tartışılmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

İletişim nedir?
İletişim ve felsefe
İletişimin epistemolojik, metafizik ve etik temelleri
İletişim ve dil
İletişim ve Yorumlama
U. Eco'da Yorum ve Aşırı Yorum
Habermas'ın İletişimsel Eylem Kuramı

IV.Sınıf - II. Yarıyıl Dersleri

FEL402 - Çağdaş Felsefe II (Z)

Dersin Amacı: Çağdaş Felsefe I ve II dersleri, anlamın bilgi yerine bir varlık biçimi olarak belirlendiği yeni düşünce deneyimi üzerine odaklanmaktadır.

Dersin İçeriği: Bu köklü dönüşümü anlamak için 20. yüzyımın başat düşünce akımları (Görüngübilim, Varoluşçuluk, Yorumsama) ve bu akımların önde gelen temsilcilerinin (Husserl, Heidegger, Sartre, Merleau-Ponty, Gadamer, Ricoeur, Levinas ve Derrida) düşünceleri incelenektir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

M. Merleau-Ponty I: Görüngübilim ve Varoluşçuluk, Bedensel Özne ve Algı

M. Merleau-Ponty II: Öznellik ve Özgürlük, Sanat ve Dil

Gadamer I: Estetik ve Tarihsel Bilinçve eleştirisi (oyun kavramı, önyargı, gelenek, ufukların birleşmesi, etkin tarih

Gadamer II: Anlama ve Dil, Yorumsamanın Evrenselliği, Felsefi Yorumsama

Ricoeur I: Görüngübilimsel Yorumsama, Söylem ve Eylem, Eylemin Yitimsiliği Y

Ricoeur II: Anlatı, Kimlik ve Zaman

Ricoeur III: Bellek ve Tarih, Etik ve Politika

Levinas I: Savaşın Varlıkbilimi, Özdeşliğin Emperyalizmi

Levinas II: Mesihçi Barış ve Tam Sorumluluk, Öteki

Levinas III: Bütünlük ve Sonsuzluk

Derrida I: Özdeşlik Felsefesi: Batı Felsefesi Geleneğinin Eleştirisi Yöntemler

Derrida II: Ayrım ve Farklılık Felsefesi

FEL404 - İnsan Hakları (Z)

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, İnsan haklarının kökeni, gelişimi ve anlamının felsefi (düşünsel) temellerinin betimlenmesi, tartışılması ve bu yolla çağdaş insan hakları tartışmalarına eleştirel bir yorum kazandırabilmektir.

Dersin İçeriği: Dersin içeriğini öncelikle “hak”, “doğal hak” ve “insan hakları” kavramlarının düşünce tarihi içerisinde nasıl geliştiğinin irdelenmesi, ardından özellikle Modern Dönem’de “insan hakları” ve “ahlaki bilinçlenme” arasındaki kökensel ilişkinin tartışılması ve son olarak da “insan hakları”nın neden son derece çağdaş bir konu olduğunun bu konudaki farklı yaklaşımlar ve çözümler temelinde açıklanması oluşturmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

İnsan hakları nedir ve neden gereklidir?

Doğal Haklar ve Özel-Bireysel Hak Kavramının Doğuşu: Thomas Aquinas, Cicero.

Fransız Devrimi ve Vatandaşlık (ya da Medeni) Haklar(ının) Doğuşu (Thomas Pain "İnsan Hakları").

İnsan Hakları ve Pozitif/Negatif Özgürlük Sorunsalı (Karl Marx, "Yahudi Sorunu").

İnsan Haklarına İlişkin Çağdaş Sorunlar: Ahlaki ve Yasal Hakların Ayrımı, Etkin-Edilgin Haklar, Hak ve Talep Ayrımı, Hak ve Görev Ayrımı.

Etik Sömürgecilik ve Kültürle Savaş

Bencillik ve Toplumsal Bölücülük

İnsan Hakları, Ussallık ve Duyguallık (Richard Rorty)

Azınlık Hakları (Will Kymlicka)

Kadın, Çocuk ve Eşcinsel Hakları

İnsan Haklarının Ontolojik Temeli (Hannah Arendt ve "İnsanlık Durumu")

Kamu Vicdanının Doğuşu, Şiddet-İktidar İlişkisi

FEL406 - Dil Felsefesi (Z)

Dersin Amacı: Dil ve gerçeklik, tasarım ve dünya arasındaki ilişkiyi kavrama; dil ile ilgili bazı sorunların felsefi kavramsallaştırılması becerisini kazandırmak.

Dersin İçeriği: Dil felsefesinin temel sorunları ve bu sorunlara değişik felsefi yaklaşımların çözüm önerilerinin tanıtılması

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Kratylos: Doğal Dil, Uzlaşımsal Dil

Retorik ve Diyalektik

Augustinus: Dilin Öğrenimi

Locke : İdeler ve Sözcükler

Saussure: Göstergebilim

Wittgenstein : Tractatus

Wittgenstein : Felsefi Soruşturmalar

Foucault: Kelimeler ve Şeyler

Fel 410 Postmodernizm ve Postyapısalcılık (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Ders, modern düşüncenin temel kavramlarının eleştirisi yoluyla ortaya çıkan yaklaşımların ortak yönlerinin belirlenmesini amaçlamaktadır.

Dersin İçeriği: Bu derste çağdaş felsefenin en önemli tartışmalarından olan Postyapısalcılık ve Postmodernizmin temel terimleri ve kavramları tanıtılmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Felsefede Postmodernizm
Modernizm ve Postmodernizm
Bilgi ve Anlatı
Öznellik ve Kimlik
Tarih ve Anlatı
Politika

FEL 416 Çağdaş Etik Kuramlar (Bölüm İçi Seçmeli)

Dersin Amacı: Bu derste öğrenciden beklenen ahlaka ilişkin usullama, çıkarım ve sorunları anlaması, kuramsal bilgi ve tartışmalar yoluyla yaşama ve ahlaki sorunlara ilişkin görüşlerine düşünsel bir derinlik kazandırmasıdır.

Dersin İçeriği: Çağdaş ahlak kuramları üzerinde yoğunlaşarak öğrenciye ahlak felsefesinin kavram ve sorunlarını tanıtmak.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Ahlak-Etik ayrımı
Kuçuradi: Ahlak kurallarının türetildiği kaynaklar
Evrimsel Ahlak Anlayışı
Schopenhauer ve Nietzsche: Yaşam-ahlak ilişkisi
Yararlı Ahlak Anlayışları
Meta-etik kuramlar

Bölüm Dışına Açılan Seçmeli Dersler

FEL 412 Estetik ve Sanat Felsefesi

Dersin Amacı: Dersin amacı, sanat ve felsefe ilişkisinin tartışılması temelinde bu ilişkinin düşünme tarihinin farklı dönemlerinde nasıl gerçekleştiğinin irdelenmesiyle birlikte eleştirel olarak da ele alınabilmesidir. Bu amaç doğrultusunda ders içeriği sanatın doğuşundan onun estetiğe dönüşmesine ve bu bağlamda özellikle modern dünyada bunun ne anlamda sanatın ölümü olarak açığa çıktığına doğru geniş bir yelpazeden oluşmaktadır.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Sanat ne zaman, nerede ve nasıl doğdu?
Antik Yunan'da Sanat: Yunanlıların neden sanat için ayrı bir kavramı yoktu?
"Sanat ve Felsefe İlişkisi" (Benedetto Croce, Sanat Nedir? metni okunacak). (Sanatın Felsefesi Felsefenin Sanatı içinde).
"Sanat ve Felsefe İlişkisi" (John Dewey, Felsefeye Meydan Okuma metni okunacak) (Sanatın Felsefesi Felsefenin Sanatı içinde)
Estetik Olarak Sanat: Tasarım ve Mimesis ilişkisi
Estetik Olarak Sanat: Biçim ve Dışavurum Olarak Sanat
Estetik deneyim olarak sanat nedir?
Hegel: Güzel Sanatlar ve Sanatın Ölümü
Sanatın Fizyolojisi: Nietzsche ve Güç İstenci Olarak Sanat
Sanatın Ontolojisi ve Estetik Olarak Sanata Eleştirel Bakmak: Heidegger, Sanat Yapıtının Kökeni

FEL 414 Cumhuriyet Dönemi Düşünce Tarihi

Dersin Amacı: Dersin amacı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminden günümüze bilimsel ve felsefi düşüncedeki gelişmeleri farklı ülkelerle karşılaştırmalı olarak ele almaktır.

Dersin İçeriği: Cumhuriyet dönemi bilimini ve felsefesi, belli başlı bilim insanları ve filozofların ışığında, bu dönemde dünyada gerçekleşmiş gelişmeler de göz önüne alınarak tarihsel bağlamda incelenir.

Bu derste şu konular tartışılmaktadır:

Cumhuriyet dönemi düşüncesinin ana hatları nelerdir?
Cumhuriyet döneminde bilimsel bakışta nasıl değişiklikler olmuş?
Cumhuriyet döneminden günümüze eğitim kurumları nasıl değişiklikler geçirmiştir?
Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin belli başlı bilim insanları kimlerdir?
Cumhuriyet dönemi düşüncesi dünya düşünce tarihiyle karşılaştırıldığında nasıl benzerlik ya da farklılıklarla karşılaşılır?